

Ciaza Nieletniej

Dzieci nieletnich matek są zagrożone poważnymi i długotrwałymi problemami w wielu zakresach życia: niepowodzeniami w szkole, ubóstwem, chorobami fizycznymi i psychicznymi. Nastoletnia matka może czekać tego samego typu problemy.

Ciaza nastolatki to sytuacja kryzysowa w życiu nie tylko młodej matki, ale także jej rodziny. Najczęstsze reakcje to gniew, poczucie winy i zaprzeczanie. Jeżeli sprawca ciąży również jest nieletni, prawdopodobnie analogiczne problemy przeżywa się w jego rodzinie.

Cieżarne nastolatki z reguły nie szukają pomocy lekarskiej i przez to **narazają się na podwyższone ryzyko powikłań** w przebiegu ciąży i porodu. Tymczasem nieletnia ciężarna szczególnie potrzebuje pomocy i zrozumienia, troskliwej opieki medycznej oraz doinformowania. Powinna wiedzieć o właściwym odżywianiu, zagrożeniach infekcjami, szkodliwości niektórych leków oraz możliwych komplikacjach ciąży. Szczególnie ważne jest uczulenie jej na fakt, że palenie papierosów, picie alkoholu i używanie narkotyków może być przyczyną uszkodzenia płodu.

Od pierwszych tygodni ciąży nastolatka musi być pod stałą opieką lekarską. Niekiedy reakcja emocjonalna i/lub zaburzenia psychiczne kwalifikują ją do uzyskania pomocy psychiatrycznej.

Psychika nastolatki różnie reaguje na ciążę. Kilkunastoletnia dziewczyna czuje się zagubiona i przytłoczona przez poczucie winy, niepewność, strach przed przyszłością, zwłaszcza gdy zmuszona jest porzucić szkołę. Zdarzają się przypadki depresji. Niektóre dziewczęta nie chcą dziecka, które ma się urodzić. Inne bardzo dziecka pragną, ale snują wyidealizowaną wizję macierzyństwa, nie licząc się z rzeczywistością. Nastolatka bywa dumna z faktu, że daje życie nowemu człowiekowi, ale zapomina o odpowiedzialności za jego wychowanie. Nieraz pragnie dziecka, żeby mieć kogo kochać, nie uświadamiając sobie, że ten ktoś będzie wymagał odpowiedzialnej opieki, że wymarzony ideał będzie często irytujący i nieznośny.

Z tych powodów **dzieci nastolatków są narażone na ryzyko zaniedbania i niedostatek opieki**. Niedorośli matki czują się niepewne w swojej nowej roli i są sfrustrowane nieustającymi obowiązkami macierzyńskimi. Tym bardziej, gdy zachodzi konieczność porzucenia szkoły i dziewczyna boi się, że traci szansę na zdobycie odpowiednich kwalifikacji, by w dorosłym życiu móc na siebie zarabiać.

Rodzice dorastających dzieci, chcąc je chronić przed niepożądaną ciążą, winni przekazywać im rzetelną informację na temat seksualności człowieka, współżycia płciowego oraz ryzyka i odpowiedzialności, jakie ono z sobą niesie. W sprawie wychowania do życia w rodzinie oraz edukacji seksualnej powinna też być zaangażowana **szkoła**. Za dostępność informacji dla młodzieży o zapobieganiu ciąży i problemach macierzyństwa odpowiedzialność ponosi również **szkółka zdrowia**.

W każdym przypadku niechcianej ciąży nastoletnia matka i ojciec (i ich rodzice) powinni uzyskać pełną informację, jakie opcje postępowania są możliwe, nie wykluczając aborcji i adopcji. Specjalny system pomocy dla nieletnich rodziców i ich rodzin, którego elementem byłyby także konsultacje u psychiatry dziecięco-młodzieżowego, powinien przewidywać opiekę w okresie ciąży i porodu oraz konsultacje i wsparcie, gdy przyjdzie pora na podejmowanie decyzji o zatrzymaniu dziecka lub oddaniu go do adopcji.